

שאלות הנוגע לקיץ - שיעור 356

I. **ברכות על הברק והרעם - עיין במשנה ברורה (רכ"ז - סק"ה)** דהעולם נוהגים לברך על הברקים עושה מעשה בראשית ועל הרעמים שכחו וגבורתו מלא עולם וזה לא כמשמעות הגמרא (משנה צרכות ל"ד) והשו"ע (רכ"ז - ה) דמברך ברכה אחת על שניהם (מ"ב סק"ג) והערוך השלחן (סק"ז) כתב שמברכים רק ברכה אחת על שניהם והשנייה הוא ברכה לבטלה ויש להזהיר העם שלא יעשו ב' ברכות והט"ז (סק"ה) כתב שאינו יודע טעם לשני ברכות והפמ"ג (ה"ה) כתב דלמעט בברכות עדיף ויכול לברך איזה שירצה אבל רק אחת וגם צריך לברך תוך כדי דיבור דהיינו שלום עליך רבי ואם לאו לא יברך (מ"ב סק"ז) ואבאר משום זה נמנעו מלהזכירו בשם ומלכות למנהג ספרד (שו"ת יחיה דעת ז - כ"ז) ודעת הט"ז דאינו צריך תוך כדי דיבור

II. מזוזות בבנגאלו

(א) **אם יש חיוב - עיין בשערים מצויינים בהלכה (ה - ה"א הערה י"ג)** שהביא השו"ת תרשיש שהם דאותם הנוסעים בימי הקיץ להכפרים לשאוף אויר פטורים ממזוזה והביא ראייה מהברכי יוסף דכשבורחים מדבר ושוכרים בתי נכרים אז אחר שלוש יום יניח מזוזה ולא יברך וכ"כ השדי חמד דלא יברך ולפי דברי האבנ"ז (ש"פ) אינם חייבים במזוזה וכן שמעתי דהאג"מ סבר דבעל הבנגאלו קלוני מחויב ולא השוכר וה"ה בערובי חצרות עושין בלא ברכה דכשאיין לו רשות לשנות רהיטי החדר ממקום למקום בכה"ג אין שם שוכר עליו אלא אורח וה"נ לענין מזוזה ועיין בשו"ת באר משה (ז - פ"ו - פ"ט) ולכאורה יותר טוב להסיר המזוזות בסוף הקיץ משום שיש חשש של בזיון משום שאין אדם דר שם בחורף

(ב) **הפארטש (porch) שיש בו שתי מזוזות ומשקוף** צריך מזוזה אמנם אם המזוזות עשוי רק לאחזוקי תקרה פטורה ממזוזה (הלכות הקיץ קל"ח)

III. **עירוב חצירות המונח בדירה של מי שנוסע להקאנטרי** באופן שא"א ליקח העירוב כי אם ע"י מלאכה דאורייתא העירוב פסול למי שנשאר בעיר

IV. תורת הסווימינג פאל

(א) **הפאל אין דינו כמרחץ** שאין רוחצין בחמים ומותר ללמוד ולברך ברכות שם אם אין שם ערוה מגולה ונשים הרוחצות יש אוסרים לאשה אחרת לברכת שם שהרי טפח מגולה באשה ערוה (רמ"א ע"ה - ה) ויש מקילין וכן עיקר (מ"ב ע"ה - סק"ח)

(ב) **נוטל הטלית קטן מעליו זמן רב אם צריך לברך - עיין בשו"ע (ס - י"ד)** דאם פשט טליתו אפילו היה דעתו לחזור ולהתעטף בו מיד צריך לברך והרמ"א כתב שאין מברכים אם נשאר עליו טלית קטן והמחלוקת תלוי אם ההפשטה הוי הפסק (מ"ב סק"ו) ולכן כתב הבה"ל (ד"ה וי"ה) דהיוצא מבית המרחץ צריך ברכה שנית דאיכא הפסק גדול ויש מי שאומר עד ג' שעות נקרא מיד וכ"כ השו"ת חלקת יעקב (ה - ק"ה) ועיין בשו"ת ציץ אליעזר (י"ג - ד) שכתב בשם התורת חיים דאפילו אם מפסיקים טובא בין הפשיטה ולבישה אין מברכים כיון שדעתו לחזור וללובשם וכ"ש אם מוכרח לחזור וללובשם ועיין בשו"ת באר משה (ו - ה) ולמעשה הואיל ואנו קי"ל ספק ברכות להקל אין צריך לברך

(ג) **אם מותר לאשה להביא את בנה בן ג' שנים לסווימינג פאל לרחוץ בין הנשים** הגרש"ז אויערבך פסק דיש להקפיד מג' שנים ואילך אולם בילדה עם האבא אפשר להקל יותר מפני שהיא לא רואה שום ערוה שם כי הגברים מכסים ערוותם ופשוט שעל הילדה יש להקפיד על לבוש צנוע עפ"י הלכות צניעות (ספר הליכות בת ישראל פסק ז - הערה ל"ט) והביא עוד מספר אמרי יושר שהחזו"א אמר בנידן דידן שאם יכולים לזכור הבן לכשיגדלו יש למנוע (מעשה של רז משה גרוסמאן) ועיין בתשובות והנהגות (ה - קל"ז) דלענין טפח מגולה דדעת המ"ב לאסור מבית ג' (או"ח ע"ה צנה"ל ד"ה טפח מגולה) והחזו"א (סימן ט"ז -

סק"ח) חולק שאין שיעור בשנים אלא כפי גודלם אבל היינו בגלוי טפח לבד לענין אמירת ד"ת כנגדה אבל לראות ילדה כמעט ערומה לכ"ע הזמן קודם אפילו להחזו"א ועיין בשו"ת שלמת חיים שהגאון רבי יוסף חיים זוננפלד מורה ג"כ שהשיעור מבת ג' והלאה

V. אם מותר לפתוח השירים (umbrella) המאהיל על השלחן שתקוע בארץ

(א) עיין בחזו"א (נ"ז - סק"ז ד"ה "דברי הגו"ז") דיש להתיר דזה ממש דין כסא טרסקל (ט"ז - ה) ואין מקום לחלק כאן בין נעשה לאהל ללא נעשה לאהל

(ב) עיין בשו"ת אג"מ (ד - ק"ה - ג) שכתב בדבר למתוח האהל הקבוע בעגלות תינוקות שהחזו"א התיר יש להחמיר בלא פריסת טפח מערב שבת

VI. הערות בענין תפלת הדרך - עיין בשיעור 339

VII. צ"ה שנתקלקל בשבת - עיין בשו"ת האלף לך שלמה (קט"ז) דמותר לתקן ע"י נכרי

משום שיש לסמוך על הר"ן בשם בעל העיטור במקום מצוה דרבים (רע"ו - ז ומ"ז סקכ"ה) ואם זה א"א מותר דכיון דהותרה הותרה ומותר לטלטל כך וכן משמע מתוספות (ט"ז) ו"ו ד"ה לא סבר) בתירוץ שני וע"ע בשו"ע (ט"ז - ז) דכלל דכיון דהותרה הותרה נאמר רק בעירובי חצירות אבל לא בחצר שנפרצה לרה"ר או לכרמלית ולכן הכל תלוי אם הולכין אחר המיקל במחיצות כנ"ל איכרא עיין בש"ך (י"ד רמ"ז זכללי הפסק) דבשעת הדחק סמכין על דעת יחיד באיסור דרבנן וצ"ע ועיין בשש"כ (י"ז - כ"ה והערות) דאם אין נכרי יתקן ישראל חוטי העירוב ע"י עניבה אבל לא יקשור קשר וכן משמע משו"ת מהר"י אשכנזי (י"ג) דאין חשש משום איסור עשיית מחיצה וי"ל כדי למנוע מכשול דרבים התירו (שם הערה ק"ז - ק"ח) ואולי משום דבשעת הדחק סמכין על שיטת רש"י (שם קכ"ה): דאין אוסרים מחיצות המתרת וזה דעת יחיד ולכן לא הובא להלכה בשו"ע (ט"ז - ח) מ"מ בעירובין הולכין אחר המיקל אפילו אם הוא דעת יחיד שלא הובא בהלכה

VIII. השתמשות בעיר קאנדישענער בשבת ויו"ט פתיחתו ע"י נכרי

(א) עיין באג"מ (י"ד ג - מ"ז - ז) דאפילו ע"י רמיזה פתיחתו אסור ודומה אם הנכרי מבשל עבורו דודאי יכול להיות גם בלא אכילת דבר שבישול בעדו מ"מ בישול זה לא היה לו וכן בענין הכל חולים אצל צינה (רע"ו - ה) מותר משום חולה ולא משום מוסיף חום בחדר (דיש להתיר דרך רמיזה) וה"ה הנאה מזגן אויר (a/c) הרי לא יהיה לו אף בשעת הדחק ול"ד לקריאה דשייך בשעת הדחק בלא הדלקת הנכרי שהוא רק מוסיף אור (מ"ב ש"ז - ט"ו)

(ב) הגרי"ש אלישיב אסר מטעם אחר דרמיזה אינו מועיל דהרי גם כשהנכרי בא מרצון עצמו לעשות מלאכה עבור ישראל חייבים למחות בידו (מ"ב רמ"ג - ה) ושאני "הנר אינו מאיר יפה" דאינו עושה מלאכה מושלמת חדשה עבור ישראל ופתיחת האגרת מותר ע"י נכרי שהיא רק תומרא ולכן מותר דרך רמיזה וכ"כ המג"א (נ"ז - סק"ט) דאם רואה ישראל דהעכו"ם עושה מלאכה בחפצו צריך למחות ולכן רמיזה מועיל רק בחפצו של העכו"ם ולא בחפצו דישאל וכ"כ המ"ב (רע"ז - סקל"ז) דאפילו להוסיף הנכרי שמן בשבילו צריך למחות אם הוא נר של ישראל וע"ע במ"ב (ש"ה - סקע"ד) בענין עשיית גבינה בשבת ועיין בהגר"ז (ש"ז - ז) דאם עושה בשביל ישראל בנר של ישראל אסור אפילו בלא רמיזה והוא עושה מעצמו

(ג) לכן האג"מ פסק לאיסור משום דרמיזה מועיל רק על תוספת הנאה ולא על הנאה חדשה אמנם הגרי"ש אלישיב אסר משום דכלל אין היתר דרך רמיזה

IX. נתקלקל החשמל וחזר ונתקן ע"י נכרים אם יש ליהנות מהאור והבישול ואבאר

X. מי שאינו נוסע מקודם ע"ש להבנגאלו וכדומה נקרא פושע

זכות ההפסד יהי' לרפאה שלימה ליהא' אלו' צר ליפא' בן שרה לאה בתוך ארץ חול' ישראל